

Støttet af Fødevareministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansiering af projektet.

»Vores afsætningsmuligheder har aldrig været bedre - dansk landbrug har en god position,« siger Martin Merrild, formand for erhvervsorganisationen Landbrug & Fødevarer. Foto: Morten Stricker

Atter penge i komælk

Af Henrik H. Brum
brum@berlingskemedi.dk

INDTJENING: Omkostningsniveauet har gennem længere tid overskygget prisen på mælk, men nu lysner det for de danske producenter.

En ny indkomstprognose fra Videncentret for Landbrug viser, at mælkeproducenterne får et tiltrængt løft her i 2013 med udsigt til et gennemsnitligt driftsresultat på 365.000 kroner. Det er det bedste resultat for mælkebonden siden 2007.

»På det seneste har vi også fået en mindre, men tiltrængt stigning i mælkeprisen. Der er dog fortsat omkring en tredjedel af mælkeproducenterne, som er meget presede. Den seneste stigning i mælkeprisen letter i en periode deres situation, men er ikke tilstrækkelig til at løse den,« vurderer chefkonsulent Susanne Clausen på videncentret.

Når der kigges på landbruget

under samme staldtag, forventes en gennemsnitlig heltidsbedrift i år at opnå et driftsresultat på cirka 830.000 kroner.

Prognosen forudsiger en generel god indtjening for plante- og svineproducenter, og især pelsdyravlere.

Der er store forskelle inden for de enkelte driftsgrene, men fælles for landmændene er dog, at den øgede indtjening i disse år forbedrer likviditeten.

»Landbruget døjer generelt set fortsat med høj gæld. Og nu er der mange, der har muligheden for at gøre noget ved det. Vi ved, at renterne på et tidspunkt kommer op, og at EU-støtten sættes ned. For at ruste os til den situation, er det nødvendigt som minimum at nedbringe den dyre del af gælden, mens indtjeningen er til det,« siger erhvervsøkonomisk chef på Videncentret for Landbrug, Klaus Kaiser.

Det ser nu mere givtigt ud at være mælkeproducent. Arkivfoto: Scanpix

Landbrugsskoler høster elever i bundter

Landligt. Landbruget lider fortsat under krisen, men de unge strømmer alligevel ind på uddannelsen.

Af Henrik H. Brum
brum@berlingskemedi.dk

UDDANNELSE: Det er ind i mellem noget gylle at være landmand, men nutidens ungdom vælger i stigende grad at prøve kræfter med morgenmalkning, udmugning, skæve arbejdstider, EU-tilskud og høstarbejde.

»Der er øget interesse. Min formodning er, at det hænger sammen med, at der også er praktikpladser at få - det giver næsten ikke mening at starte på noget, hvor perspektivet ikke er så langt,« siger uddannelses-

leder Anders Gammelvind på Uddannelsescenter Holstebros afdeling for dyr, planter og natur:

»Der er rigtig gode tendenser lige nu. Landbruget er ikke kommet over krisen, men branchen har nok lært at leve med den - det bærer det hele tydeligt præg af,« tilføjer Anders Gammelvind.

Mere manuelt arbejde

Også på Kalø Økologisk Landbrugsskole vejrer forstander Kim Qvist frisk morgenluft:

»Det ser lysere ud. Vi er en af de danske erhvervsuddannelser, der ikke har svært ved at finde tilstrækkeligt med praktikpladser. Vi står over for at skulle byde velkommen til næsten 100 elever til august. Det er eksklusivt for os - fra 2011 til 2012 er vi steget med over 50 procent målt på antallet af elever, og det ser ud til, at tendensen fortsætter. Det er et godt signal for økologi og dyrevelfærd.«

Ifølge Kim Qvist kan en del af fremgangen forklares med målrettet markedsføring og en politisk prioritering af økologi og uddannelse:

»Jeg er særlig glad på den økologiske produktions vegne - den stiller lidt større krav til manuelt arbejde. Det er regeringens mål at fordoble det økologiske areal inden 2020, og vi skal i stigende grad være naturforvaltere. Jeg ser nogle stærke potentialer i landbruget,« tilføjer forstanderen på Djursland.

Ilde lugt i svinstalden

I det vestjyske fastslår uddannelsesleder Anders Gammelvind, at »landbrugets image er ved at vende omkring arbejdstider,« og »det er heller ikke uvæsentligt«. Men både han og kollegaen Kim Qvist erkender, at det halter lidt med at få de unge til at interessere sig for svineproduktion.

»Jeg tror, det skyldes manglende kendskab til produktionsformen. Mange tror, at det foregår i små, mør-

ke, ildelugtende stalde, men langt de fleste virksomheder i dag er anderledes,« siger Anders Gammelvind og konkluderer videre, at »køer og mink lugter jo også.«

Netop mink er lige nu som iltre magneter, der i stigende grad tiltrækker unge med ambitioner om at skabe en god forretning i landlige omgivelser:

»Det er på grund af økonomien. Det gør det selvfølgelig mere interessant at søge over i den retning,« siger Anders Gammelvind med henvisning til den seneste tids særdeles gunstige priser på minkskind.

Elever har bekendt kulør

70 unge er indtil videre skrevet op til at starte på den vestjyske landbrugsskole, hvor der også tilbydes grundforløb ind for blandt andet gartneri, skovbrug og dyrepasning.

»Det er vi meget tilfredse med. Jeg er meget optimistisk. Vi kender først det endelige antal den dag, vi star-

ter op,« tilføjer lederen om det elevhold, der begynder 5. august - med udsigt til en cirka tre et halvt år lang uddannelse for at opnå titlen faglært landmand.

Landbrugsskolen ved Kalø er den eneste i Danmark med en økologisk profil.

»Vores elever har bekendt kulør, når de kommer. De kunne aldrig forestille sig at gå i en konventionel svinstald. Vores elever er meget dedikerede og målrettede. På længere sigt kan det blive en udfordring for os at finde nok egnede praktikpladser, men som udgangspunkt ser jeg lyst på det,« siger forstander Kim Qvist og tilføjer:

»Jeg er mere bekymret for, om vi fortsat vil se selvejede landbrug. Det er svært for unge mennesker her i finanskrisen. Vi kommer nok til at se nogle nye ejerformer derude, hvor landmanden så måske bliver lønmodtager. Og det er ikke nødvendigvis dårligt.«